

РЕЗУЛЬТАТИ СТУДЕНТСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НА НОВИЙ РІВЕНЬ

*Ковальчук І. В., кандидат с.-г. наук, доцент
П'ясківський В. М., кандидат с.-г. наук, доцент
Вербельчук Т. В., кандидат с.-г. наук, доцент
Барановська В. А., старший викладач*

Основна мета презентації доповідей за результатами науково-дослідних (дипломних робіт) студентами є створення кращих умов подання виступу та підвищення рівня сприйняття результатів проведених досліджень.

Доповідь (повідомлення) містить стисле викладення основних наукових положень автора і має бути короткою, чіткою без деталізації окремих положень, проте з виділенням основної ідеї.

Емоційність, впевненість доповідача, його вміння полемізувати забезпечують контакт з аудиторією, концентрують увагу слухачів. Темп, інтонація, чіткість дикції, паузи, гучність голосу – все це фактори, які психологічно впливають на слухачів, викликають у них повагу та симпатію або, навпаки, негативне враження від доповіді. Спокійна, повільна манера викладання імпонує слухачам.

Є потреба обирати у доповіді прості, загальновідомі слова та терміни, які з точністю відображатимуть думку та зміст виконаної роботи. Важливо постійно пам'ятати, що вміння якісно донести свої ідеї – один із найцінніших ресурсів при захисті наукової чи дипломної роботи.

Презентацію до наукової (дипломної) роботи рекомендується виконувати за допомогою програмного забезпечення **MS PowerPoint 2003** (або 2007), яка має багато можливостей, щоб якісно зверстати презентацію у форматі **pdf**.

При створенні презентації студент повинен вирішити два важливих завдання:

- створити короткий анотований конспект виступу;
- створити допоміжні анімаційні ефекти для підвищення сприйняття викладеного матеріалу.

Розробка презентації виконується у комп'ютерному класі під керівництвом та при допомозі керівника.

Презентація повинна бути виконана не пізніше, як за один тиждень до захисту наукової (дипломної) роботи.

Презентація подається на електронному носії (диск 3,5 А або CD-RW) і повинна мати наклейку з прізвищем та підписом студента - дипломника. На носію розташовується один файл. Назва файла презентації – прізвище студента.

Перед початком створення презентації, необхідно:

- вивчити основні рекомендації з розробки презентацій;
- наладити чи ознайомитися з методиками щодо оформлення малюнків, таблиць та інших візуальних об'єктів;
- вибрати ключові та найважливіші моменти доповіді;
- обрати стиль презентації та послідовність операцій, продумати варіанти розміщення різних візуальних об'єктів.

Основні етапи створення презентації

1. Запустіть **PowerPoint** і у вікні, що з'явиться, наберіть один з трьох варіантів створення презентації.
2. Виберіть стиль оформлення презентації.
3. Наповніть кожний слайд необхідною інформацією.
4. Налаштуйте анімаційні ефекти кожного візуального об'єкта та процедури зміни слайдів.
5. Збережіть створену презентацію.

Структура презентації.

Презентація складається з окремих слайдів. Кожний слайд має кілька візуальних об'єктів, які можна поділити на такі групи:

- текст;
- табличний матеріал;
- діаграми;
- малюнки та фотографії;
- схеми та креслення.

Слайд не обов'язково повинен бути самопояснюючим. Часто він виявляється ефективним саме тоді, коли не може бути зрозумілим, поки дипломант його не прокоментує. Таким чином, слайд повинен бути підтримкою студенту, а не його заміником.

Основні етапи презентації повинні корелювати із змістом доповіді. В кожному окремому випадку можуть мати свої особливості.

Кількість окремих слайдів презентації залежить від особливостей доповіді та практичних навичок роботи з програмою *MS PowerPoint*.

При розробці презентації рекомендується дотримуватися наступних рекомендацій:

- Загальний термін доповіді повинен складати 7—10 хв.
- Кожні 20—30 с на екрані презентації повинні наставати зміни (наприклад, з'явиться наступна частина тексту, зміниться місцезнаходження якогось об'єкта, з'явиться наступний слайд тощо).
- Максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 20 - 25 шт.
- На першому слайді повинна бути відображена тема дипломної роботи, прізвище доповідача та наукового керівника, рік захисту кафедра.
- На другому слайді викладається обґрунтування вибору теми роботи та актуальність її виконання.
- На наступному слайді визначається головна мета дипломної роботи (додатково можливо викласти основні завдання дослідження та шляхи їх вирішення).
- На наступних слайдах відображаються основні етапи та найважливіші результати роботи.
- На останніх одному-двох слайдах відображаються загальні висновки, та пропозиції до впровадження результатів в виробництво.

Зразок рекомендованого змісту презентації:

Титульний слайд, на якому зазначається назва навчального закладу, кафедра, на якій виконували дослідження, тема роботи, прізвище та ініціали дипломника і наукового керівника, рік захисту.

- короткий зміст;
- місце проведення дослідження;
- актуальність роботи;
- мета роботи;
- завдання;
- методи вирішення завдань;
- короткий огляд питань теми;
- запропоновані заходи удосконалення;
- висновки та пропозиції виробництву.

Рекомендації до створення презентації.

При створенні презентації – необхідно врахувати такі моменти та особливості:

- використовуйте (за можливістю) стандартні опрацьовані шаблони презентації;
- пам'ятайте, що погляд завжди спускається з правого верхнього кута в лівий нижній кут, тому розміщуйте більш важливі об'єкти у правому верхньому куті, а в лівому нижньому – менш важливі;

- враховуйте умови поділу слайда документу на різні зони;
- урівноважуйте об'єкти відносно "золотої лінії";
- пам'ятайте, що у перший момент сприйняття увага привертається до кутів слайда;
- обирайте необхідний стиль розмітки і рідше використовуйте розмітку "Порожній слайд";
- притримуйтесь того, що вільна, "невикористана" площа наочної поверхні, може складати до 30 %, використана - не більше 70 %;
- обережно змінюйте фон і кольорові співвідношення тексту та фону;
- пам'ятайте, що команда "Застосуйте шаблон оформлення" діє на всі слайди вашої презентації і не може бути застосована тільки до цього слайда;
- використовуйте короткі текстові описи і якомога більше використовуйте схеми, таблиці, діаграми, малюнки;
- пам'ятайте: щоб об'єкт з'явився, а потім зник, створіть два однакових слайди, але на другому відключіть ефекти анімації;
- не застосовуйте яскравих і строкатих допоміжних об'єктів;
- не застосовуйте багато ефектів анімації;
- обережно використовуйте ефект анімації "виповзання" - він надто повільний;
- обережно використовуйте ефект "поява тексту по літерах" - він також суттєво зупинить вашу презентацію;
- обережно використовуйте анімаційні ефекти для "останніх" об'єктів, інакше вони почнуть перетинати попередні та мерехтити в очах;
- пам'ятайте, що не варто, без особливої необхідності, застосовувати ефекти до заголовків слайда;
- дотримуйтесь єдиного стилю розміщення об'єктів;
- виберіть певні (однакові) типи ефектів для однакових за суттю об'єктів;
- пам'ятайте: на читання кожних 6 символів потрібно мінімум 1 секунда;
- пам'ятайте: сумарний час "проявлення" слайда не повинен перевищувати 3-5 с, крім випадку, коли вам дійсно необхідно затримати появу об'єкта.

Основні рекомендації до відображення тексту.

- лаконічний текст сприймається краще, ніж текст, засмічений додатковими елементами;
- в горизонтальній колонці бажано використовувати не більше 40-50 знаків, у тексті з більш довгими рядками важче шукати початок наступного рядка;
- шрифт, що найкраще читається, - 16-20-го розміру, через два інтервали. Не використовуйте шрифтів менше 10 пунктів;
- 30 розмір шрифту – найкращий вибір для написання тексту на слайдах для великих аудиторій
- корисно зберігати спадкоємність шрифтів і не використовувати більше трьох накреслень;
- виділення (напівжирний, курсив, ущільнений шрифт) треба використовувати обережно. Надлишок виділених фрагментів може виглядати нав'язливо;
- частіше використовуйте короткі абзаци, які мають перевагу над довгими, (не розбитими на абзаци) текстами;
- текст з обрамленням привертає більш пильну увагу, ніж без нього.

При якісній презентації роботи потрібно лаконічно й аргументовано висловлювати свої думки, обґрунтовано подавати дослідження, правильно робити висновки та пропозиції виробництву, вміло відповідати на «непрості» запитання.

Отже, використання різноманітних спеціальних відео- та аудіоефектів роблять презентацію більш захоплюючою та цікавою. У презентації головне це наочність, яка досягається за допомогою подачі отриманих результатів у вигляді діаграм, графіків,

фотоматеріалів, таблиць тощо. Таке візуальне підтвердження вашого дослідження та компетенції є більш вагомим, ніж розповідь про виконану роботу.

Самокритичність та поважне відношення до ділової товариської критики – важлива умова усунення недоліків у дослідженнях.

Джерела використаної інформації

1. Про вищу освіту. Закон України «Законодавство України про освіту» : Збірник документів. – К. : Вид-во Європейського університету, 2002. – 323 с
2. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» / Відомості Верховної Ради (ВВР), 1992. – №12. – 65с.
3. Рекомендації про порядок створення, організацію та роботу державної екзаменаційної комісії у вищих навчальних закладах України (лист Міністерства освіти України № 83-5/ 1259 від 29.12.93).
4. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій // Довідник офіційного опонента. Збірник нормативних документів / Упорядник Ю. І. Церков; за ред. Р.В. Бойка. - [2-е вид., випр. і доповн.] (ред. „Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України”). – К.: Толока, 2008. – С. 29-45.
5. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення.
6. Положення про підготовку і захист магістерських робіт. – К.: НАУ: Центр магістерських програм, 2006. – 17 с